

חוות פּיכמן חלקת מדורבנים-סיכום 2005

ישראל דורון-ממ"ר גרעיניים
אריק וולך-מנהל חוות פּיכמן

מבוא

ניסיונות קודמים בעיצוב מדורבנים לא הביאו אותנו לשיטת עיצוב אשר אנו מרוצים ממנה. נראה לנו כי עדיין, אין בידנו ידע מספיק לבחינה מסודרת של שיטות עיצוב במדורבנים, ועל כן החלטנו להקים בחוות מתתיהו ובחוות פּיכמן **חלקות תצפית** לעיצוב מדורבנים.

בחלקת פּיכמן:

זן אורגון-2

כנה חשבי 13/4

מרחקי נטיעה -4 מ' בין השורות, 1.5 מ' בין העצים. 166 עץ לדי.
החלקה ניטעה בשתיל חשוף שרש **במאי 2003**.

הטיפולים המתוכננים בחלקה היו:

א. גביע

ב. ציר עם קיטום

ג. ציר ללא קיטום

הטיפולים בוצעו לאחר הנטיעה. כתוצאה מהנטיעה המאוחרת, תגובת העץ לקיטום היתה לא טובה. בראשית 2004 חודשו הטיפולים ע"פ ההגדרה לטיפולים כאשר בגלל חולשת הציר ביצענו קיטום לציר ע"פ עובי 10 מ"מ, וכן סולקו כל הענפים שהתפתחו בעונת 2003. בסוף 2004 טיפול הגביע פיגר מאד אחרי טיפולי הציר, ולכן החלטנו בסוף שנה ב' להוציא את טיפול הגביע. עצי הציר היו שונים, בעיקר כתוצאה מגובה קיטום. גובה הקיטום נבע מחוזק השתילים עד לקיטום, סוף שנה א'. לאחר מדידה מיינו את כל עצי הציר, ע"פ גובה קיטום ל 3 דרגות גובה הקיטום בסוף 2004.

אלו דרגות המיון לפי גובה הקיטום.

א. קיטום ב 1 מ'

ב. קיטום בין 1.1-1.4 מ'

ג. קיטום גובה מ 1 מ'.

הטיפולים שנבנו בראשית 2005 היו לפי גובה קיטום ומס' ענפים, משתנה על הציר, כדי לבחון השפעת מס' ענפים בסוף שנה ב', על היבול.

טיפולים

1. קיטום 1.1-1.4 מ' ס-ענפי משנה
2. קיטום 1.1-1.4-5 ענפי משנה
3. קיטום 1.1-1.4-10 ענפי משנה
4. קיטום 1.1-1.4-יותר מ 10 ענפי משנה
5. קיטום גבוה מ 1.4 מ' 10 ענפי משנה
6. קיטום גבוה מ 1.4 מ' יותר מ 10 ענפי משנה
7. קיטום נמוך מ 1.0 מ'-0 ענפי משנה
8. קיטום נמוך מ 1.0 מ' 5 ענפים

מס' החזרות בכל טיפול, נבע ממס' העצים שהיו מתאימים לניסוי והוא שונה בין הטיפולים.

תוצאות מדורבנים, פיכמן 2005

טבלה מס' 1-היקף גזע במ"מ

הפרש מנטיעה (לאחר 3 שנים)	סוף שנה שלישית (2005)	סוף שנה שניה (2004)	סוף שנה ראשונה (2003)	מדידת 0 (בנטיעה 7/2003)	טיפול	
20.6 b	36.9 c	28.4 d	18.3 e	16.3 cd	קיטום בין 1.1-1.4 0-ענפים	1
28.0 a	45.7 b	34.4 b	21.6 cd	17.7 bc	קיטום בין 1.1-1.4 5 ענפים	2
30.4 a	49.1 ab	37.0 a	22.6 c	18.7 b	קיטום בין 1.1-1.4 - 10 ענפים	3
33.0 a	52.9 a	37.7 a	25.5 b	20.0 b	קיטום בין 1.1-1.4 יותר מ-10 ענפים	4
27.6 a	49.7 ab	39.1 a	27.5 a	22.1 a	קיטום גבוה מ-1.4 - 10 ענפים	5
32.5 a	51.9 a	37.8 a	25.0 b	19.4 b	קיטום גבוה מ-1.4 יותר מ-10 ענפים	6
28.1 a	39.4 c	30.8 cd	18.0 e	11.3 e	קיטום נמוך מ-1.0 - 0 ענפים	7
31.2 a	46.4 b	32.9 bc	20.0 de	15.3 d	קיטום נמוך מ-1.0 - 5 ענפים	8

טבלה מס' 2-גובה ציר בס"מ

הפרש לאחר שנתיים	סוף שנה שלישית (2005)	סוף שנה שניה (2004)	סוף שנה ראשונה (2003)	טיפול	
115.9 c	237.3 d	182.3 e	121.4 b	קיטום בין 1.1-1.4 0-ענפים	1
147.8 ab	273.0 bc	233.1 c	125.2 b	קיטום בין 1.1-1.4 5 ענפים	2
147.1 ab	271.0 bc	239.5 bc	123.9 b	קיטום בין 1.1-1.4 10 ענפים	3
143.6 ab	266.5 bc	260.0 a	122.9 b	קיטום בין 1.1-1.4 יותר מ-10 ענפים	4
129.1 bc	276.3 b	253.0 ab	147.2 a	קיטום גבוה מ-1.4 10 ענפים	5
160.4 a	305.5 a	271.3 a	145.1 a	קיטום גבוה מ-1.4 יותר מ-10 ענפים	6
151.7 a	242.7 d	193.7 e	90.9 c	קיטום נמוך מ-1.0 0 ענפים	7
165.0 a	255.0 cd	217.0 d	90.1 c	קיטום נמוך מ-1.0 5-ענפים	8

סיכום דיון ומסקנות

נטיעת החלקה, בוצעה בחודש מאי 2003, ופגעה מאד בהתפתחות החלקה. כתוצאה מכך נפגע מבנה הניסוי המתוכנן. מניתוח תוצאות סוף שנה ג' 2005 עולות המסקנות הבאות:

העץ החזק ביותר, בהיקף גזע וגובה ציר, הוא זה שהיה הגבוה ביותר בקיטום מעל 1.4 מ' עם יותר מ 10 ענפים. –העץ היה חזק מראשיתו, והשארת מס' ענפים רב תרם לחיזוקו.

בין שאר העצים ההפרשים יותר קטנים.

ברור כי חוזק השתילים הבסיסי ישפיע מאד על התוצאות, אך מטרת המחקר לבחון כיצד להגיע ליבול יציב גבוה בעץ מדורבן, אשר השארת יותר מדי ענפים פוגעת בחוזק הציר. בשנה הבאה תהיה שנת יבול ראשונה, בה יבחנו הטיפולים השונים.